

Poznámky k velké novele zákona a ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.

Prvotní připomínky

Hnutí Život, z.s., opakovaně požadovalo na MŽP ČR vládní návrh uvedené novely, avšak bez jakékoliv odezvy, zatím ministr R. Brabec intenzivně komunikuje a poskytuje dotace pouze Hnutí Duha. MŽP ČR dlouhodobě nereflektuje reálnou situaci přírody a krajiny jak na Šumavě a ČR, tak globální a Evropskou unií požadovanou a proklamovanou trvalou udržitelnost a to jak environmentální, tak ekonomickou a sociální.

1. **Zákon o ochraně přírody a krajiny**, který během 23 let má již 30 aktualit, si nejen zaslouhuje, ale i **vyžaduje velkou novelu**, vzhledem k potřebě celistvého pojetí a propojení s navazujícími změnami mnoha legislativních norem např.:

- stavební zákon (Politika územního rozvoje ČR a územně plánovací dokumentace - ZÚR krajů a ÚP obcí stanovující využití celého území ČR tj. jak zastavěných a zastavitelných ploch tak krajiny)
- zák. o životním prostředí
- zákon o posuzování vlivů na životní prostředí
- zákon o předcházení ekologické újmy a o její nápravě
- zák. o vodách
- zák. o lesích
- zák. o zemědělství
- zák. o ochraně ZPF
- zák. o ochraně ovzduší
- zák. o podpoře využívání obnovitelných zdrojů
- Směrnice a Nařízení Rady o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- Nařízení vlády, kterým se stanoví národní seznam EVL
- Evropská úmluva o ochraně krajiny
- NV o stanovení druhů krajinných prvků
- NV o vymezení ptačích lokalit
- NV o CHOPAV
- NV o CHKO
- NV, kterým se zřizuje NP Šumava
- NV a vyhlášky o ZCHÚ
- zák. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy
- zák. o ČIŽP a její působnosti v ochraně lesa
- zák. o obcích
- zák. o vojenských újezdech
- katastrální zákon
- vyvlastňovací zákon
- občanský zákoník
- správní řád
- zák. o úřednících územních správních celků
- služební zák. (v přípravě)
- zák. o právu na informace o životním prostředí
- zák. o veřejných zakázkách
- zák. o sdružování občanů.

Zatím je však připravovaná novela tiše sleduje zejména legislativní rozšíření nepřístupnosti Šumavy a výrobu „virtuální divočiny s predátory“ - což je zejména „strategickým“ požadavkem bavorské - „vyhnané“ strany.

2. Velká novela zákona o ochraně přírody a krajiny by měla zahrnovat **veškeré chráněné plochy krajiny, přírody i přirozené akumulace vod**, tj.:

- Biosférické rezervace UNESCO, které celosvětově poutají hlavní zájem návštěvníků (viz publikace Květena světových regionů I-VIII), u nás však jsou jakousi nefunkční nálepkou, neuvedenou ani v ústředním seznamu ZCHÚ MŽP, resp. AOPK ! (protože se jaksi „nehodí“ žádoucí vyvážený harmonický soulad přírody a obyvatelstva)
- EVL (Natura 2000), kde „programově“ dochází naoktrojovanou bezzásahovostí nejen k narušování, ale i likvidaci evropsky chráněných biotopů - podle předchozích ujednání je nutno převést do našich kategorií ochrany přírody
- Ptačí oblasti (Natura 2000), zatím neopodstatněně chrání jednu skupinu živočichů, přičemž ta je celosvětově nejméně ohrožena, protože při nepříznivých podmínkách snadno přesune jinde
- Národní parky a jejich zóny - pouze u nás jsou jejich součástí obce (přičemž tam, kde hranice prochází obcí musí se celá obec posuzovat jak součást velkoplošné ochrany ZCHÚ!), které jsou dlouhodobě falešně osočovány nejprve ze snahy těžít dřevo v lesích, pak z rozsáhlých depeporských záměrů, přičemž velkým problémem je pouhá obnova kapličky či postavení rozhledny a případnému i drobnému rozvoji musí předcházet složitý územně plánovací proces vč. SEA či EIA a navíc specifického „naturového posouzení“, (které nenechá ani teoreticky ublížit jakémukoliv chráněnému druhu)
- CHKO a jejich zóny - v CHKO Šumava je díky gubernátorské správě P. Hubeného obdobně spravováno a znepřístupněno jako NP (např. Královský hvozd vyhlášením nepřístupného OP NPR, které je řádovým vyšším násobkem vlastní chráněné plochy !)
- CHOPAV - její plnohodnotnou funkci zásadně likviduje vynucená bezzásahovost, neboť uschnutím hřebenových smrčín dochází výsušnými větry k likvidaci nejcennějšího potenciálu Šumavy - živých rašelinišť, což zásadně vodohospodářsky ovlivňuje Pošumaví a celé povodí Vltavy !
- Maloplošná ZCHÚ (NPR, NPP, PR, PP, dočasně chráněné plochy)
- VKP, kam se ze zákona doposud zařazují i monokulturní „plantáže“ lesních dřevin či intenzivní travní porosty v nivách vodních toků nebo eutrofizované vodní plochy !
- ÚSES a její prvky, které jsou převážně formálně vymezené a následně zapracovány do ÚP dle podkladových generelů a to bez posouzení aktuální situace a potřebných úprav, převážně neprojednané, které však nereflektují nejen antropogenní infrastrukturu, ale ani osídlení !
- Památné stromy - potřebné je uvést, že bezzásahovou ideologií a naoktrojovaným rozšiřováním kůrovce byla zlikvidována pralesova torza na Šumavě pomocí kůrovce. Ke kůrovcové disturbanci „nepřirozených porostů“, (které původně byly „vědecky“ označované „unikátní klimaxové horské smrčiny“), došlo naoktrojováním „přírodních procesů“, kdy pomocí epidemického rozšíření „architekta přírodních procesů“ - kůrovce došlo k jejich nejrychlejšímu převedu na „přírodní porosty“.

3. V současnosti zejména AOPK si vyžaduje vyhlášení stále dalších chráněných ploch přírody a krajiny (NP Křivoklátsko, NP Jeseníky, CHKO Krušné hory, ...), ač podíl všech specificky chráněných ploch přírody a krajiny již převažuje polovinu území ČR (viz výše) - takže tato skutečnost je považována za podstatné zamezování vyváženého urbanistického rozvoje a narušování požadované trvalé udržitelnosti ekonomické, sociální i environmentální. Proto je vhodné připomenout, že ve Švýcarsku je vymezen pouze jeden národní park o poloviční rozloze NP Šumava, přesto jim můžeme jejich přírodu, která je udržovaná citlivým vztahem místních obyvatel, závidět.

4. Nutný je legislativní převod vyhlášených EVL do našich kategorií zvláště chráněných území a „sjednocení hranic“ - příslušné orgány ho měly uskutečnit do 6 let od přijetí lokality do evropského seznamu ! (§ 45c zák. 114/1992 Sb.), avšak dosud se tak nestalo.

5. Potřebné je odstranit mnohonásobnou netransparentní ochranu zvláště chráněných ploch přírody a krajiny – viz mapa rozdílnosti stávající ochrany přírody a krajiny na „Šumavě“ na české, německé a rakouské straně !

6. Nutné je hodnotit vývoj velkoplošných ZCHÚ v závazném intervalu 4 let – podobně jako uplatňování územních plánů, zejména s ohledem na ekologickou stabilitu ekosystémů, vývoj biodiverzity, vliv na vodohospodářskou situaci a na udržitelný vývoj obcí (i v návazném území) a umožňování výchovně – vzdělávacích funkcí.

7. Potřebné je řešit problematiku státní správy Správ NP a CHKO, neboť v současnosti vydávají nařízení a sami vykonávají státní dozor nad jejich oprávněnostmi. Podobně je tomu u rozhodnutí MŽP, jejichž napadení by nemělo řešit opět MŽP, ale vláda (např. protichůdnost zájmů státu, Správy, obcí, obyvatel ...)

8. Veškeré základní dokumenty chráněných ploch by měly být k dispozici na portálu MŽP či AOPK (k veřejné kontrole) a jejich projednávání by mělo být analogické s projednáváním územně plánovací dokumentace, tj. projednání s veškerými dotčenými orgány a s veřejností !, vč. současného zpracování SEA, příp. EIA s ohledem na udržitelnost jak ekologickou (ekologická stabilita ekosystémů), tak i ekonomickou a sociální, vliv na vnitřní či návazná sídla je bezprostřední (např. možnost zaměstnávat místní pracovníky, zejména při rychlých a kalamitních opatřeních bez minitendrů).

9. Pozitivní skutečností návrhu nového zákona je neuvádění prvoplánové bezzásahovosti ve způsobu ochrany přírody (ta by mohla být uskutečněna pouze v časově a plošně omezených plochách vhodných biotopů). Fundamentální ideologie bezzásahovosti byla dlouhodobě pokradmu připravována a spuštěna až když se Zelení dostali do vlády. V současnosti, po rozsáhlé sofistikované mediální kampani, spuštěné dnem zveřejnění jména nového ministra, zejména ve všech denících (několik desítek rozsáhlých „masáží“) a týdenících, přišly na řadu i odborné tiskoviny (Ochrana Přírody, Živa). Tak např. v nově pojatém vydání časopisu Ochrana přírody (Pelc / předseda redakční rady a ředitel AOPK), bylo první číslo programově věnováno bezzásahovosti – avšak zasláný příspěvek bez jakékoliv odezvy nebyl zveřejněn. Podobně se stalo v týdeníku Respekt, kam byla zaslána reflexe na dva příspěvky Hnutí Duha. Velká část časopisu Živa 5/2013 byla věnována objednané propagaci bezzásahovosti na Šumavě (Fanta, Kindelmann, Hruška, Prach, Matějka, Křenová, Jonášová), přičemž jediný protichůdný názor v Živě 3/2014 (Vicena) byl na základě požadavku redakce dehonestován (Fanta), v rozporu s vědeckou etikou. Protagonisty módní bezzásahovosti jsou někteří kariérní odborní pracovníci (dle Mrkvy - zkorumpovaná část vědecké obce), stoupenci jsou převážně nezkušení členové Hnutí Duha, příp. kariérní osoby. Mrkva prohlašuje požadované zdivočení zkulturněné přírody (rewilding) za nové zelené náboženství (možno ho přirovnat k rastafariánství z karibského ostrova Jamajka). Fundamentální / ortodoxní (fanatičtí) prosazovatelé naoktrojované divočiny (Bláha / Hnutí Duha, Hubený / ředitel Správy NP a CHKO Šumava, Míko / EK), proklamativně požadují zákonnost, tou však považují pouze naoktrojování bezzásahovosti k výrobě virtuální divočiny a max. nepřístupnost (ale i získání osobní moci či vlivu), bez celostního pohledu

dopadů na trvalou udržitelnost – chybí SEA ekonomická, sociální, environmentální, širší a zpětné vazby. Propagátorem bezzásahovosti je bohatě dotovaná skupinka, využívající rozsáhlou sofistikovanou mediální propagandu, používající fabulaci a „mlžení“, ale i korumpování, proti chudým a slušným a většinové společnosti. Ještě před dvěma lety, při záměru zveřejnit protagonisty bezzásahovosti (v publikaci Šumava a její perspektivy) docházelo k vyhrožování, dnes po rozsáhlé mediální kampani se propagandisté již veřejně prohlašují za prosazovatele „moderní“, či spíše módní bezzásahovosti ve zkulturněných biotopech, kterou na celém světě vznikají pouze degradovaná společenstva vlivem vzrůstajících stresových faktorů a uplatňování ekologické validity expanzivních a invazních druhů a patogenů.

10. Základní problematikou je Šumava, kde obce nejsou vyjmuty z NP, tak jak je to normální a dokonce se s nimi ani připravovaná novela neprojednává !!! Došlo zde ke čtvrt století staré nezákonnosti NP Šumava, neboť dle § 15 se národní parky, jejich poslání a bližší podmínky vyhláší zákonem. V současnosti vybraní státní úředníci prosazující max. bezzásahovost (ostatní postupně přišli o zaměstnání), nechtějí připustit zákon o Šumavě který by toto řešil, přičemž základní škody bezzásahovosti činí cca 100 mld Kč a cca 20 tis. ha je suchých smrčín. Zcela nepřístojný je návrh dalšího, zcela neobvyklého rozšiřování nepřístupných ploch NP a CHKO Šumavy vymezením klidových území (které již jednou soud zrušil). Někteří správní úředníci postupují jako gubernátoři (P. Hubený, nám.Dolejský) a o své vůli stanovují zejména bezzásahovost a rozsáhlou nepřístupnost - údajně *s ohledem na „mezinárodní závazky ČR a celosvětově uznávané principy EU a IUCN“*. I přes falešné proklamace o zpřístupňování Šumavy (vzhledem k několika připraveným placeným výletům pro několika osob pod strážním dohledem), je Šumava stále uzavírána a na historických turistických trasách dokonce barikádována. Výchovné, vzdělávací i rekreační funkce jsou zásadně znemožňovány pod zástupným účelovým důvodem ochrany tetřeva (ten jako severský pták vlivem klimatického oteplování od nás ustupuje a celoevropsky však není ohrožen, přičemž není-li pronásledován si na člověka zvykne). Podle předběžného znění novely zákona není výhodné využívat k omezení přístupnosti zonaci (po pravdě řečeno I. bezzásahové zóny se suchými stromy ležícími přes cesty i uvnitř jsou stejně fakticky nepřístupné), takže nově navrhovaná další „ochrana“ by dle návrhu byla možná v celém NP (kupodivu mimo zastavěná území obcí !), při „stanovení výjimek pro blíže neurčený okruh osob“ - zřejmě „stejnověrců“ (např. Hnutí Duha může dle ombudsmanky, členky Strana Zelených, protestovat všude), což neplatí pro členy občanských sdružení, bojující proti „módnímu“ bezzásahovému experimentu a obhajující klasickou konzervativní ochranu přírody s moderní ekosystémovou asistencí a převážné zpřístupnění. Dnešní běžný turista má velmi malý pěší „akční radius“, takže je zcela nemístné předpokládat hromadné návštěvy vzdálených cílů. Díky naoktrojované bezzásahovosti Správa nechránila, příp. nerozšiřovala svěřené hodnoty, což je úkolem řádného správce či hospodáře. Uskutečňovanou ideologickou bezzásahovou „ochranou“ zkulturněné Šumavy dochází k rozsáhlé degradaci dochovaných přírodních a krajinářských hodnot při výrobě virtuální divočiny s falešným „přírodním lesem“, tvořeným degradovaným, nestabilním, téměř stejnověkým monokulturním smrčákem, což je důvodem demografického a ekonomického propadu území Šumavy i návazného Pošumaví. Dokonce i značně navštěvovaný rekreační areál Lipno prakticky nenabízí možnosti návštěvy NP, pouze okružní plavbu lodí, vyhlídkový let na Lipnem a omezeně cykloobjezd části nádrže s využitím přívozu nebo místní vybudované placené „atraktivy“, přičemž nejbližší sídla jsou díky situaci Šumavy stále více vysídlená (např. Louňová, Vyšší Brod, Rožumberk). Ideologická „výroba“

virtuální „divočiny a přírodního lesa“ s doprovodnou sukcesní likvidací bezlesí (ze 30 pod 5 %), na něž je vázána největší část chráněných druhů, zejména rostlin a hmyzu, znamená prudký pokles biodiverzity (v současnosti je dokonce větší na území velké Prahy). Dnes v I. bezzásahových zónách, kromě suchých a nepřístupných smrčín tam začínají převládat expanzivní, ekologicky validní vysoké traviny, takže tam již téměř není co chránit (viz publikace Šumava a její perspektivy I,II) - proto proradným nápadem je vymezovat v minulosti soudně zrušené nepřístupné „klidové plochy“ na celém území NP. Ve vlastní Šumavě bývalo cca 1,5 mil. návštěvníků / rok, dnes se realita přibližuje k 0,5 mil. návštěvníků/rok.

Proto se ke zlepšení uvedené situace zatím alespoň navrhuje:

- vybudovat dlouho požadovaný most v Horní Plané přes zvýšenou hladinu Vltavy a zlepšit silniční komunikaci k hraničnímu přechodu Zvonková a doplnit ji cyklostezkou
- převést jižní výběžek NP Šumava do návazné CHKO Šumava vč. Smrčiny a umožnit výstavbu přístupové lanovky k areálu Hochficht na rakouské straně (tamní území i přes výrazně kvalitnější smíšené porosty je nechráněné, zatím co oblast Smrčiny byla ve své naprosté většině v minulosti ovlivněna zemědělským hospodařením, odlesněním a pastvou, což lze historicky doložit - Vicena)
- koncepčně řešit dlouho požadované žádoucí přeshraniční propojení (na bavorské straně turisté mohou auty až k vrcholům, my nemůžeme ani pěšky k hraničnímu hřebeni)
- koncepčně řešit upravené cyklostezky na celém území Šumavy (magistrální CT33 vede převážně po silně frekventované silnici s nebezpečím smrtelných úrazů !).

ZÁVĚR

Navrhovaná jednoúčelová novela neřeší dlouhodobě nakupenou problematiku ochrany přírody, krajiny a životního prostředí v ČR, vycházející ze současné domácí i globální situace. Uskutečňovaná „ochrana přírody“ ideologicky prosazuje bezzásahové přírodní procesy bez ohledu na celostní problematiku a širší vazby, dlouhodobě vzrůstající stresové faktory a odpovídající reflektování domácích a globálních změn. Novela má „zakrýt“ nezodpovědnost vzniklých rozsáhlých škod na Šumavě, kritický pokles biodiverzity, vysušování Šumavy, zejména rašelinišť a neplnění chráněných vodohospodářských funkcí (CHOPAV) díky naoktrojovanému kůrovcovému rozpadu „nepřirozených hřebenových smrčín“ i pomíjení vymezení světově vymezených biosférických rezervací UNESCO, ale i neplnění proklamovaného požadavku trvalé udržitelnosti jak environmentální, tak ekonomické a sociální. Proti škodlivé a nezodpovědné ideologické zvlí bezzásahovosti vzniklo Hnutí Život, jejíž požadavky jsou na webových stránkách: www.hnutizivot.cz a byly zpracovány publikace s množstvím tvrdých dat: Šumava a její perspektivy I,II a Květena světových regionů v souvislostech I-VIII.